

Examenul de bacalaureat național 2013**Proba E. c)
Matematică M_st-nat****Varianta 2****Filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I**(30 de puncte)**

5p	1. Arătați că numărul $x = 2(1+i) - 2i$ este real.
5p	2. Calculați $f(1) \cdot f(2) \cdot \dots \cdot f(5)$ pentru funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x - 2$.
5p	3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $\sqrt{x^2 + 1} = x + 1$.
5p	4. Calculați probabilitatea ca, alegând la întâmplare un număr din mulțimea numerelor naturale de două cifre, produsul cifrelor acestuia să fie egal cu 5.
5p	5. Se consideră punctele A , B și C astfel încât $\overline{AB} = 2\vec{i} + 2\vec{j}$ și $\overline{BC} = 2\vec{i} + \vec{j}$. Calculați lungimea vectorului \overline{AC} .
5p	6. Se consideră $E(x) = \sin x + \cos \frac{x}{2}$, unde x este număr real. Calculați $E\left(\frac{\pi}{3}\right)$.

Soluții**Subiectul 1**

1. $x = 2 + 2i - 2i = 2 \in \mathbb{R}$.

2. Observăm că $f(2) = 2 - 2 = 0$ de unde rezultă că produsul cerut în exercițiu este nul deoarece unul din factori este nul.**3.** Se ridică la patrat ambeii membri:

$$(\sqrt{x^2 + 1})^2 = (x+1)^2 \Rightarrow x^2 + 1 = x^2 + 2x + 1 \Rightarrow 2x = 0 \Rightarrow x = 0.$$

Se observă faptul că soluția găsită verifică ecuația dată.

4. Probabilitatea unui eveniment se calculează cu formula $P = \frac{\text{numar cazuri favorabile}}{\text{numar cazuri posibile}}$.

Numerele de două cifre sunt 10, 11, 12, 13, ..., 99.

Sunt $99 - 9 = 90$ numere de două cifre deci sunt 90 de cazuri posibile.

Numerele de două cifre cu produsul cifrelor egal cu 5 sunt 15 și 51 deci sunt două cazuri favorabile.

$$P = \frac{2}{90} = \frac{1}{45}.$$

5. Se calculează vectorul \overline{AC} după regula triunghiului.

$$\overline{AC} = \overline{AB} + \overline{BC} = 2\vec{i} + 2\vec{j} + 2\vec{i} + \vec{j} = 4\vec{i} + 3\vec{j}$$

$$|\overline{AC}| = \sqrt{4^2 + 3^2} = 5.$$

6. $E\left(\frac{\pi}{3}\right) = \sin \frac{\pi}{3} + \cos \frac{\pi}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} = \sqrt{3}.$

SUBIECTUL al II-lea

1. Se consideră matricea $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 5 \end{pmatrix}$.

5p a) Calculați $\det A$.

5p b) Arătați că $A^2 - 6A = I_2$.

5p c) Determinați inversa matricei $B = A - 6I_2$.

2. Pe \mathbb{R} se definește legea de compozitie asociativă dată de $x * y = \sqrt{x^2 + y^2 + 4}$.

5p a) Calculați $2 * 2$.

5p b) Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $x * x = \sqrt{12}$.

5p c) Arătați că numărul $\underbrace{1 * 1 * \dots * 1}_{1 \text{ de } 8 \text{ ori}}$ este întreg.

Subiectul 2

1.a) $\det A = \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 5 \end{vmatrix} = 5 - 6 = -1$.

b) $A^2 - 6A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 5 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 5 \end{pmatrix} - 6 \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 5 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 7 & 12 \\ 18 & 31 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 6 & 12 \\ 18 & 30 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = I_2$.

c) Din relația demonstrată la punctul b) obținem:

$$\begin{aligned} A(A - 6I_2) &= I_2 \Rightarrow \begin{cases} A \cdot B = I_2 \\ B \cdot A = I_2 \end{cases}. \text{ De aici deducem că } B^{-1} = A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 5 \end{pmatrix}. \end{aligned}$$

2.a) $2 * 2 = \sqrt{2^2 + 2^2 + 4} = \sqrt{12} = 2\sqrt{3}$.

b) $x * x = \sqrt{12} \Leftrightarrow \sqrt{x^2 + x^2 + 4} = \sqrt{12} \Leftrightarrow \sqrt{2x^2 + 4} = \sqrt{12} \Leftrightarrow 2x^2 + 4 = 12 \Leftrightarrow 2x^2 = 8 \Leftrightarrow x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2$.

c) Legea de compozitie dată este asociativă.

$$1 * 1 = \sqrt{1^2 + 1^2 + 4} = \sqrt{6}$$

$$1 * 1 * 1 * 1 = (1 * 1) * (1 * 1) = \sqrt{6} * \sqrt{6} = \sqrt{(\sqrt{6})^2 + (\sqrt{6})^2 + 4} = 4$$

$$1 * 1 * 1 * 1 * 1 * 1 * 1 * 1 = (1 * 1 * 1 * 1) * (1 * 1 * 1 * 1) = 4 * 4 = \sqrt{4^2 + 4^2 + 4} = 6 \in \mathbb{Z}.$$

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^x (x^2 - 6x + 9)$.

5p a) Arătați că $f'(x) = e^x (x^2 - 4x + 3)$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$.

5p b) Verificați dacă $f(x) + f''(x) = 2(f'(x) + e^x)$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$.

5p c) Determinați punctele de extrem ale funcției f .

2. Se consideră funcția $f : (-1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x}{x+1}$.

5p a) Calculați $\int_0^1 (x+1)f(x) dx$.

5p b) Arătați că $\int_0^1 x^2 f(x) dx + \int_0^1 x^3 f(x) dx = \frac{1}{4}$.

5p c) Determinați volumul corpului obținut prin rotația în jurul axei Ox a graficului funcției $h : [0,1] \rightarrow \mathbb{R}$, $h(x) = f(x)$.

Subiectul 3

1.a) Se folosește regula de derivare a produsului de funcții $(f \cdot g)' = f' \cdot g + f \cdot g'$

$$\begin{aligned} f'(x) &= [e^x(x^2 - 6x + 9)]' = (e^x)'(x^2 - 6x + 9) + e^x(x^2 - 6x + 9)' = e^x(x^2 - 6x + 9) + e^x(2x - 6) = \\ &= e^x(x^2 - 6x + 9 + 2x - 6) = e^x(x^2 - 4x + 3), \forall x \in R. \end{aligned}$$

b) Se calculeaza derivata a două:

$$\begin{aligned} f''(x) &= [e^x(x^2 - 4x + 3)]' = (e^x)'(x^2 - 4x + 3) + e^x(x^2 - 4x + 3)' = e^x(x^2 - 4x + 3) + e^x(2x - 4) = \\ &= e^x(x^2 - 4x + 3 + 2x - 4) = e^x(x^2 - 2x - 1), \forall x \in R \\ f(x) + f''(x) &= e^x(x^2 - 6x + 9) + e^x(x^2 - 2x - 1) = e^x(x^2 - 6x + 9 + x^2 - 2x - 1) = e^x(2x^2 - 8x + 8), \forall x \in R \\ 2(f'(x) + e^x) &= 2(e^x(x^2 - 4x + 3) + e^x) = 2e^x(x^2 - 4x + 4) = e^x(2x^2 - 8x + 8), \forall x \in R \end{aligned}$$

Din ultimele două egalități rezultă că $f(x) + f''(x) = 2(f'(x) + e^x)$, $\forall x \in R$.

c) Se rezolvă ecuația $f'(x) = 0$.

$$\Rightarrow e^x(x^2 - 4x + 3) = 0$$

Ecuația $e^x = 0$ nu are soluții iar ecuația $x^2 - 4x + 3 = 0$ are soluțiile $x_1 = 1$ și $x_2 = 3$.

Tabelul cu monotonia funcției f este în felul următor:

x	$-\infty$	1	3	$+\infty$
$f'(x)$	+	+	-	+
$f(x)$				

Din tabelul de mai sus rezultă că funcția f are un punct de maxim $x_1 = 1$ și un punct de minim $x_2 = 3$.

$$\text{2.a)} \int_0^1 (x+1)f(x)dx = \int_0^1 (x+1)\frac{x}{x+1}dx = \int_0^1 xdx = \left. \frac{x^2}{2} \right|_0^1 = \frac{1^2}{2} - \frac{0^2}{2} = \frac{1}{2}.$$

$$\begin{aligned} \text{b)} \int_0^1 x^2 f(x)dx + \int_0^1 x^3 f(x)dx &= \int_0^1 (x^2 f(x) + x^3 f(x))dx = \int_0^1 (x^2 + x^3) f(x)dx = \int_0^1 x^2 (x+1) \frac{x}{x+1} dx = \\ &= \int_0^1 x^3 dx = \left. \frac{x^4}{4} \right|_0^1 = \frac{1^4}{4} - \frac{0^4}{4} = \frac{1}{4}. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{c)} V &= \pi \int_0^1 f^2(x)dx = \pi \int_0^1 \left(\frac{x+1-1}{x+1} \right)^2 dx = \pi \int_0^1 \left(1 - \frac{1}{x+1} \right)^2 dx = \pi \int_0^1 \left(1 - \frac{2}{x+1} + \frac{1}{(x+1)^2} \right) dx = \\ &= \pi \left(x - 2 \ln(x+1) - \frac{1}{x+1} \right) \Big|_0^1 = \pi \left(1 - 2 \ln 2 - \frac{1}{2} + 1 \right) = \pi \left(\frac{3}{2} - 2 \ln 2 \right). \end{aligned}$$